

Λόγοι Θεάτρου [8-14 Φεβρουαρίου 2018]

www.rejected.gr/subs/we_like/logoi-theatrou/logoi-theatrou-0902.html

Ο Δάνης Κατρανίδης ανεβάζει στο ΠΟΛΗ Θέατρο της Αθήνας, μέσα στον Φλεβάρη το "Εκπαιδεύοντας τη Ρίτα", σε παραγωγή του Μάρκου Τάγαρη. Όπως λέει κι ο ίδιος, "δεν είναι η πρώτη φορά που συνεργάζομαι με τον Μάρκο. Ο Τάγαρης είναι ένας άνθρωπος που δεν θα πεις πολλά πράγματα μαζί του. Μα αυτά που θα πεις είναι συγκεκριμένα, καθαρά και τίμια. Ένας άνθρωπος του θεάτρου είναι ο Μάρκος, πρώην ηθοποιός. Κι ο αδερφός του, ο Θύμιος έχει γίνει το alter ego του, στο πέρασμα των χρόνων, κι ας μην ήταν εκείνος γέννημα-θρέμμα του θεάτρου. Είτε μιλάς με το Μάρκο, είτε μιλάς με τον Θύμιο Τάγαρη πλέον, σαν αντίληψη, είναι το ίδιο". Στην παράσταση μαζί του, θα είναι η Παναγιώτα Βλαντή.

κείμενο | γιώργος παπανικολάου */* φωτογραφίες | λευτέρης τσινάρης */* επιμέλεια
| *ιάκωβος καγκελίδης*

...και ποιος σου είπε ότι δεν υπάρχει πάντα μια ελεγχία στη ζωή;



Ρωσία. Στο χωριό Γρίσκινο. Μια νύχτα του 1870, την επόμενη μέρα του Αγίου Νικολάου του χειμωνιάτικου, 7 Δεκέμβρη δηλαδή. "Σου χρειάζεται κάτι από το μαγαζί; Πάρ' το και μου το πληρώνεις με τη δουλειά σου. Εγώ δεν είμαι σαν τα άλλα αφεντικά να σε έχω στο περίμενε, να μετράω τις ώρες που δουλεύεις και να κρατάω από το μισθό σου. Εμείς τα βρίσκουμε με το λόγο της τιμής μας. Εσύ με υπηρετείς κι εγώ δεν θα σε αφήσω έτσι". Από

Παρασκευή και για ελάχιστες παραστάσεις, στην Θεσσαλονίκη, η παράσταση του Γιώργου Νανούρη, που αγαπήθηκε από κοινό και δημοσιογράφους. Η νουβέλα του Λέοντος Τολστόι, "Αφέντης και Δούλος" με τον Δημήτρη Λιγνάδη και το Γιώργο Νανούρη. Μουσική Λόλεκ. Και για μία ώρα και κάτι, η ανθρώπινη ψυχή έρμαιο ενός κάρου, σε μια νύχτα που δεν ξημερώνει κι ο θάνατος φαντάζει άσπρος. Ήταν που απάντησες, καημένη, "το ξέρω καλά ότι νοιάζεσαι, αφεντικό, σε ευχαριστώ".

...και ποιος σου είπε ότι δεν υπάρχει πάντα ένας μονόλογος για σένα;



"Αν ξαναγινόμουν 20 χρονών, θα ξεκινούσα από τις κορφές, ανάρτης, ληστής, πειρατής, ζημιές να κάνω στον εφησυχασμό σας. Θέλω μόνο ψωμί και τυρί. Ο άνθρωπος που βγαίνει στο σφυρί, μόνο να ουρλιάξει μπορεί". Ο Ένκε Φεζολλάρι σκηνοθέτησε την Αλεξάνδρα Παλαιολόγου στο "Επάγγελμα Πόρνη" της Λιλής Ζωγράφου. Πέμπτη και Παρασκευή, "βολτάρει" Διαλέκτη 7, για μια νύχτα φουρνέλο. "Πού να σου λέω τώρα, επάγγελμα πόρνη, έτσι δηλώνουν οι μόνοι. Έτσι φορτώνει η βροχή. Πού να σου λέω τώρα, τη βόλτα που θέλω, Ελλάδα, μπορντέλο, μόνη ακουμπάει η ψυχή".

...και ποιος σου είπε ότι δεν υπάρχει μια νεανική πρόταση για σένα;



Στο θέατρο T, το "Splinters", μετά την οδό Ελευσινίων της Αθήνας που επιτυχημένα παρουσιάστηκε, ξεκίνησε Θεσσαλονίκη, κάθε Δευτέρα, Τρίτη και Τετάρτη, παραστάσεις. Ένα κείμενο πολλών σχολίων πάνω στις ανθρώπινες σχέσεις-με επτά μονόπρακτα- από την Νίνα Ράπη. Ο Αλέξανδρος Μιχαήλ σε μια λιτή σκηνοθεσία και τέσσερις ηθοποιοί να μπαίνουν στο "τρυπάκι" της σκέψης στην αγάπη. Ο Νίκος Τσολερίδης, με μια σκηνική εμπειρία και άνεση που σε κερδίζει με το "καλησπέρα σας", μαζί με το Νίκο Βατικιώτη, άρτιο, σε "μπάζουν" στο μεδούλι του έρωτα. Και την καθημερινότητα αυτού. Η Μελίνα Γαρμπή και η Χριστίνα Γυφτάκη μαζί τους, φτιάχνουν ένα καλοκουρδισμένο κουαρτέτο για την πολυπλοκότητα των σχέσεων που, εν τέλει, είναι τόσο-μα τόσο- απλές. Μια ώρα και κάτι "στον τόπο που ξέρουν να αγαπούν"...

...και ποιος σου είπε ότι δεν υπάρχει η πρόταση γι' αυτή την εβδομάδα;



Μια ποιητική αλληγορία ξεκίνησε στο Βασιλικό Θέατρο. "Περιμένοντας τον Γκοντό" δια χειρός Γιάννη Αναστασάκη. Πόσο έξυπνα εισχώρησε το σκηνικό του Κέννου ΜακΛέλλαν στην μεγάλη πλατεία του θεάτρου "κι άνοιξε ο ορίζοντας" στις λέξεις που μετέφρασε ο Μίνως Βολανάκης και πλημμύρισε ο χώρος, τόσο ωραία-σε ένα δύσκολο κείμενο-τόσο γλυκά.... Τέσσερις ηθοποιοί με το προσωπικό υποκριτικό τους "φορτίο" εντονότατο-όπως κι απαιτείται-μα συνάμα και την "σπιρτόζικη" διείσδυση τους στους ρόλους, σε παίρνουν μαζί τους. Πλησίασε, αγαπημένε θεατή. Σε μια παράσταση χημείας ηθοποιών, με "κρυφά" προνόμια δύο πρόσωπα: τον Γιάννη Αναστασάκη και τον Κέννου ΜακΛέλλαν. Πόσο πολλά πράγματα μπορείς να δημιουργήσεις, με τόσο λίγα υλικά...

Τελειώνοντας, ρώτησα τον Δάνη Κατρανίδη γιατί επέλεξε φέτος να ανεβάσει το "Εκπαιδύοντας τη Ρίτα", και πώς σχολιάζει την "θεατρική" Αθήνα.



"Καταρχάς, γιατί όχι; Είναι ένα διαμάντι του παγκόσμιου ρεπερτορίου που δεν έχει σταματήσει να παίζεται παγκοσμίως. Ένα έργο που μιλάει κατευθείαν στο συναίσθημα. Πολλοί μπερδεύουν τις ομοιότητές του με τον "Πυγμαλίωνα", στην ουσία έχει μια βασική διαφορά. Στον "Πυγμαλίωνα", ο καθηγητής διαλέγει τον μαθητή-πειραματόζωο, ενώ στο "Εκπαιδεύοντας τη Ρίτα", η μαθήτρια διαλέγει τον δάσκαλό της. Εδώ συναντιέται η λαϊκή τάξη με την ακαδημαϊκή κοινότητα. Ένα κορίτσι του μεροκάματου, του μόχθου, μια κομμώτρια που έχει κάνει πίσω πολλά από τα όνειρά της για να εξυπηρετήσει τα "θέλω" των άλλων, οικονομική επιβίωση, οικογενειακές απαιτήσεις. Γι' αυτό τα ανοιχτά πανεπιστήμια έχουν σπουδαστές ηλικίας από 25 έως 75 χρονών. Ένα θηλυκό που θέλει να ξεφύγει από το σκοτάδι που κρατάει τους ανθρώπους, για να μην σκέφτονται, ψάχνονται περισσότερο και το ρίχνουν στη διασκέδαση, για να "ξεχνιούνται" και να μην ανοίξουν ένα βιβλίο που θα τους πάει λίγο παραπέρα από τη βασική εκπαίδευση. Πρόκειται δε, για βιωματικό κείμενο, τούτο το θεατρικό έργο. Ο ίδιος ο συγγραφέας ο Γουίλι Ράσελ, δούλεψε σε οικοδομές, ορυχεία κι έπειτα έγινε κομμωτής. Η "Ρίτα" έχει την γλώσσα της πιάτσας, δεν παριστάνει κάτι άλλο.

Μια καθαρόαιμη ερωτική κωμωδία που έρχεται να σου υπενθυμίσει ότι ποτέ δεν είναι αργά. Όλα είναι δυνατά, αρκεί να ακολουθήσουμε αυτό που προστάζει η καρδιά. Ο δε καθηγητής έχει "παραιτηθεί" όταν την συναντά. Έχει απογοητευθεί βλέποντας πως η παιδεία βγάζει "φασόν" αποφοίτους. Τα πανεπιστήμια, της λέει, βγάζουν με ειδικότητες την μόρφωση, δεν παράγουν σπουδή ευρέος φάσματος.

Τρίτη φορά που συνεργάζομαι με την Παναγιώτα Βλαντή, λειτουργεί η χημεία μας. Πέρυσι δεν δουλέψαμε μαζί. Εγώ ήμουν στην "Αστροφεγγιά" κι εκείνη έπαιξε στο Οίνιο, σε έργο του Τένεσι Ουίλιαμς. Δεν είναι αυτονόητο ότι θα είμαστε μαζί στο θέατρο. Απλά, όταν επέλεξα το έργο, αμέσως την σκέφτηκα. Δεν σημαίνει ότι δεν εμπιστεύομαι άλλους συνεργάτες, αλλά

μαζί της έχω μια άμεση επικοινωνία και την θεωρώ ιδανική "Ρίτα" γι' αυτή την παράσταση. Σε ό,τι αφορά την θεατρική Αθήνα, η κρίση οδηγεί στα άκρα, με αποτέλεσμα πολλοί να έχουν μπερδέψει το "έχω κάτι να πω", από το "κάνω την προσωπική μου οντισιόν". Αυτό δημιούργησε μια εικόνα "πληθωρισμού". Είναι άλλο να συσταθεί μια θεατρική ομάδα με έναν σκηνοθέτη που θα το κάνουν γιατί δεν τους γίνεται και κάποια πρόταση, κι άλλο νέα παιδιά που κάνουν μια πολιτιστική "εσωστρέφεια". Σημασία έχει να κάνεις κάτι με στόχο, όχι να ανεβάσεις μία παράσταση γιατί δεν έχεις κάτι άλλο να κάνεις-δεν σου πρότειναν. Και στο λέω εγώ αυτό, που έχω βοηθήσει νέους καλλιτέχνες στο θέατρό μου, όντας μη επιχορηγούμενος και τους πονάω. Βλέπω και μια τάση νέων ανθρώπων που πριν καλά-καλά γνωρίσουν το θέατρο αυτοχρήζονται σκηνοθέτες, και ανεβάζουν ένα έργο που το χρησιμοποιούν για να καταθέσουν την "εφηβική" τους πλευρά ή το εικαστικό μέρος, και τελικά... το θεατρικό έργο χάνει την ταυτότητά του, μένει ο τίτλος του κι εσύ το 'χεις κάνει μια performance. που σε πάει αλλού-δεν είναι αυτό θέατρο"...

κείμενο | γιώργος παπανικολάου
φωτογραφίες | λευτέρης τσινάρης
επιμέλεια | ιάκωβος καγκελίδης